

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 41.

ANULU XXV.

Sibiu 26 Maiu (7 Iunie) 1877.

Telegrafulu Român este Duminec'a și Joi'a, la fie-care două săptămâni cu adausulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face în Sibiu la espeditor'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditoru. Pretulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

La situatiune.

„Fremdenblatt“ ne asigura ca din vorbele cele multe despre *mobilizare* nu va fi nimic'a. Impregiurarea ca rezervistii nostri se duc a casa dela exercitiile de primavéra intaresce ca asigurarea diurnalului „Fremdenblatt“ baséza pe adevéru.

„Nord deutsche Allgemeine Ztg.“ din Berlinu, ne spune, de alta parte, ca rusii nu ca nu pot, dara nici nu voru sa tréca Dunarea. Ei astépta sa se deslege problem'a în Asi'a. Prin urmare tempulu nu aru fi departe, cându sa vedemu pe diplomati siédiendu ierasi la mas'a verde și hotarindu sórtea popóreloru orientale fára sgomotu, în linisce și fára versare de sânge. Ce aru fi mai naturalu decâtu dupa tóte aceste sa asteptámu pacea multu dorita.

Sosirea tiarului rusescu la armat'a dela Dunare cu gândulu de a petrece tempu mai îndelungatu în apropierea ei nu sémana cu celelalte semne, pe care noi le amu numi bucirosu semne de pace. Totu asiá nici aparenti'a vaseloru rusesci de resboiu în Dunare și sémana a pace în nemijlocita apropiare.

O impregiurare ne aru puté apropiá póte de pace. Acést'a aru fi isbucnirea unei noue catastrofe în Constantinopole. Si pentru asiá ce-va suntu ierasi destule semne. Deunadile se spunea dela cornulu de aur ca sultanulu Abdul Hamid travestitu a trebuitu sa tréca la Scutari dincolo de Bosforu. Acum se spune ca este bolnavu, are ametieli, voméza și are curgeri de sânge. Sfer-sitului lui, se dice cu mula verosimilitate, este fórté aprópe. Cându se audu lucruri de aceste din Constantinopole, atunci, putem sci înainte, ca ból'a de care are sa móra sultanulu este de multu hotarita si cei ce i-au hotaritu ból'a astépta numai momentulu bine venitu pentru cris'a din carea patientulu are sa scape numai trecendu la cele eterne. Póte si protocolulu e gat'a despre simptomele și fazele mortiei. Acést'a catastrofa, urita în sine și demna de Bizantiulu în care cu cinci seculi înainte se pregatiá cadererea imperatiei greco-romane, póte dara ca aru aduce pacea mai curendu, lasându diplomatiei numai ostenel'a de a face impartiel'a masei remase dupa repositu.

Nu e vorba, cause suntu destule cá sa nu ne indoimu în ajungerea mai în graba la pace, suntu inse destule și pentru continuarea resbelului. Metamorfoza de care vorbiramu în nrulu trecut u da aceeași publicistica magiara, în carea s'a manifestatu cu vre-o câte-va dile mai nainte, sa nu dicemu de minciuna, la tóta intemplantu o degradéza la o fantoma. Magiarii în press'a lor si în tóta atitudinea lor politica sgandarescu prea multu în drépt'a si în stâng'a; pentru ei nici o putere mare din Europ'a nu e pré forte, cá sa nu fia în stare a se mesurá cu dens'a; pentru ei turcii, cari dovedescu în tóte directiunile slabiciunile cele mai mari, suntu unic'a natiune de care se entusiasmeza; nóue inse ni e téma ca déca sgandariturele lor ne-aru incurcá într'unu resbelu pentru turci, n'amu pati-o mai bine decâtu turcii.

Tóta speranti'a o punemu dara în prevederea politica din Vien'a. Ea póte

mântui monarhia de vertejulu cátra care impinge cu atât'a taria politic'a nehotarita, dara cu multu lustru turcescu, din Budapest'a.

Teatrulu resbelului.

Presupunerile nóstre despre reocuparea Ardahanului și despre tóta situatiunea armatelor beligerante se confirma prin scirile telegrafice sosite în urma. Despre reocuparea Ardahanului de turci se telegraféza ca scirea s'a basatu pe o retacire. Iera cátu pentru situatiunea militaria din Asi'a se dice într'o telegrama din London 4 Iunie: *Biroului Reuter* i se anuncia din *Erzerum*: Fortarét'a Carsului este închisa de tóte părțile. Situatiunea lui Muktar-pasi'a la Sevin este precaria, de óre-ce rusii 'lu potu incungiurá. Intr'ajutoriu se astépta unu corpu dela Vanu.

Se vede ca Muktar-pasi'a, fára a se mai gândi, dupa cum 'lu persiflau foile turcofile, la reocuparea Ardahanului, a luat drumulu mijlociu dintre cele trei drumuri de cari amintiram în nrulu trecut spre *Erzerum*. Dupa cum ne arata chart'a, Muktar-pasi'a sta mai aprópe de *Erzerum* decâtu de Carsu. Cu alte cuvinte sórtea fortaretiei din urma este hotarita; mai póte fi óre-care indoiala despre sórtea lui Muktar-pasi'a. La calcáiuulu telegramei se afla cuvintele, cari dau óre-care consolatiune celor ce au lipsa de dens'a, se dice, ca unu corpu de armata turcesca vine dela Vanu într'ajutoriu. Rusii inse dela Baiașid, dela Cagismanu atingu cu verfurile colóneloru loru Toprah-Kaleh. Toprah-Kaleh este cu multu mai spre média-di decâtu Sevinulu lui Muktar-pasi'a și mai aprópe de *Erzerum* din mai multe privintie fizice decâtu Sevinulu, carele între Cars și *Erzerum*, între două siruri de munti, este mai multu o închisóre frésca decâtu unu asilu asiguratoriu de retragere. Dupa câte strabatu dela raportori englesesci din *Erzerum*, si mai în urma si din Constantinopole, e fórté probabilu, ca rusii se voru întâlni la Hassan-Kaleh, cale de vre-o câte-va óre spre nordostulu dela *Erzerum*. La o eventuala închidere totala a óstei lui Muktar-pasi'a, *Erzerum* a caditu de sine, pentru-ca corpu dela Vanu, despre care fu vorb'a, déca esista cum-va, are lipsa de celu putieniu două săptămâni numai pâna va incungiurá laculu Vanului, care este cátu o mare, si va esi în valea nordica a Eufratului. Pâna sa ajunga acestu corpu la *Erzerum* rusiloru le-a trecut si ametial'a din beti'a de bucuria pentru ocuparea acestei capitale anatolice.

Bucuresci, 25 Maiu. Indicatiunile actuale me facu a crede ca nici unu evenimentu importantu nu se va produce la Dunare pâna ce tóta lini'a armatei nu 'si va luá positii, cu tóte depozitele de aprovizionare la spatele ei. Este singurul modu cu care Dunarea s'aru puté trece fára perderi.

Unu corpu numerosu se va formá la estrem'a drépt'a, compusu din armat'a româna și de un'a séu două divisiu rusesci. Acést'a fortia va remâné în defensiva, va trece Dunarea si se va miscá pe tiemulu turcescu alu Timocului, apoi va incungiurá flanculu stângu turcescu alu liniei dela Balcani, prin o miscare spre Sofi'a și Filipopoli. Unu asemenea atacu de flancu nu va

atinge promisiunea de a nu calcá teritoriulu Serbiei.

Unu corpu de armata rusésca, trecându Dunarea sub Vidinu aru paralisá garnisón'a acelei cetáti și aru lasá colón'a din valea Timocului fára opositiune și avendu în drépt'a o tíera amica, din care aru puté sa se aprovizioneze.

Guvernulu austriacu a informatu pe ministrii români ca simte unu interesu amicalu pentru independintia noului statu, si ca Romani'a obtienendu-si independintia, Austri'a nu mai intielege trecerea Dunarei, urmarindu altu-ceva.....

Este inse imposibilu de a prevedea care va fi cea din urma decisiune a cabinetului românu. Politic'a lui de adipare flotanta, asteptându mersulu evenimentelor si sperându ca în viitoru va aflá ce-va care sa-lu mâne cátra o decisiune finala. „*Times*.”

Bucuresci, 26 Maiu. Divisiunea româna a generalului Manu, s'a intorsu la Bucuresci, inlocuindu-o la Olteniti'a unu corpu din armat'a rusésca. Nainte de a plecá la noulu ei teatru de actiune, principele Carolu a trecut'o în revista. Armat'a româna ocupa flanculu dreptu din Oltu pâna la Orșiov'a. Romani'a pune în campanie cinci-dieci mii de ómeni cu buna infatișare și bine organizati. Probabilu ca rolulu lor va fi sa observe defensiv'a, sa protegeze partea drépt'a a rusiloru și comunicatiunile ei contr'a atacurilor flancului dela Vidinu, asigurându astfelu inactiunea flancului turcescu.

Sgomotulu despre o desafectie în divisi'a casaciloru circasiani a generalului Schobelef, n'are nici unu teimeu. S'a disu ca acesti munteni refusa de a se bate contr'a turciloru si ca s'a creditu necesaru a se tramite o mare parte dintr'ensii în Russi'a. Realitatea este caturburarea s'a marginitu numai într'unu regimentu, în care două escadróne suntu compuse de o semintie de preste Caucasu, jumetate escadróne din acelasi regimentu, recrutate din semintii mai putieniu turbulente, urméza a face parte din armata, si nu este téma de nici o incurcatura dela restulu divisiiei casaciloru circasieni.

Eri s'a facutu o recunóscere sub comand'a cátoru-va ofișieri de statumajoru din alu II-lea corpu alu armatei, preste Dunare, impregiurulu Macinului. Despartirea, condusa de acei ofișieri, a fostu atacata de o pânda turcesca. Au caditu doi séu trei insi. S'a recunoscutu ca aperișurile Macinului suntu slabe. „*Daily News*.”

Constantinopole, 25 Maiu. Unu avisu oficialu s'a publicatu adi diminétia, anunciându proclamarea stárei de asediu a Constantinopolului și foburguriloru lui, în virtutea articolului 113 din constitutiune și a dispositiuniloru legei votata de camer'a deputatiloru.

Se lamuresce, ca acést'a mesura s'a luat pentru a avé puterea de a preintempiá turburárele si atietiarile la turburári în tempu de resboiu.

Functiunile autoritatiloru civile suntu, prin urmare, mai tóte trecute autoritatiloru militare.

Ori-ce persóna turburându séu catându a turburá linistea publica, séu banuita ca are asemenea scopu, póte sa fia indata dusa inaintea unui consiliu de resboiu la Seraschierat.

Persónele aflate culpabile voru fi, dupa gravitatea faptului, esecutate indata, condamnate la munc'a silnica séu la simpl'a închidere în vr'o fortaretia turcesca; la casu de trebuintia, perchisitiile domiciliare potu sa se faca în tóte casele și la ori-ce óra din di séu nópte, prafulu și armele se potu ridicá; cei banuiti și cari nu suntu supusi turcesci potu fi indata espulsi. Ori-ce intruniri publice, de ori-ce natura suntu oprite. Tóte diarele și publicatiunile periodice vatamatóre pácei publice, se potu sugrumá indata.

„*Daily News*.”

Correspondintia particulara a „Pressei”

Galati, 16 Maiu 1877.

Câte-va lamuriri inca spre complectarea scrisórei mele de ieri:

Nu mai este pentru nimeni indoieia despre participarea maiorului Murgescu la espeditiunea contr'a monitoriului turcescu, si la partea activa ce a luat în fericitului resultatu. Generalulu corpului 11 principele Siahovskoi l'a laudatu prea multu, si a aretat de cátu folosu a fostu bravulu nostru marinaru în acést'a impregiurare.

Detaliurile acestei afaceri, si pe cari le tienu din locu siguru, suntu urmatórele:

„Rondunic'a”, insoțita de alte două mici sialupe canoniere a plecatu din Brail'a pe la 11 óre nóptea; ele au intratu în bratiulu Dunarei dela Macinu pe la gur'a Ialomitiei; la 2 óre, s'au apropiatu de monitoriulu turcu. Cându erau în departare cá la 100 metri, sentinel'a monitoriului simti sgomotulu și facu intrebarea obicinuita, la care maiorulu Murgescu respunse în turcesce: „*sizin adam*,” adeca ómeni de-ai vostri, séu cum amu dice noi „ómeni buni.”

Acestu respunsu facutu negresitu în bataie de jocu, nu fu pe placulu turcului, pentru ca imediatu dedu alarm'a și mai indata incepura de pe vasu a impuscá în sialupele espeditiunei. Cu tóte acestea „Rondunic'a” și cele două sialupe continuara a se apropiá; ele trecura pre lângu monitoriu, asediara un'a dupa alt'a două torpile, si totu sub foculu turciloru se departara în tóta grab'a. Esplosiunea atunci se produse, si monitoriulu se cufundá.

Mic'a flotila, cându esplosiunea se produse, erá inca asiá aprópe de monitoriu încátu colón'a de apa ridicata de torpila cadu în vasele ruse. Acést'a nu a fostu póte celu mai micu din pericolele la cari fu espusu echipagiulu din ele.

Din norocire și multiamita, cum diceamu si în scrisórea mea de ieri, curagiulu și presentiei de spiritu alu tuturoru, si în specialu gratie maiorului Murgescu, care cunoșce asiá bine Dunarea, espeditiunea se sferși cu succesu, si vasele ce plecase la 11 óre din Brail'a, revenira tefere și sanetóse, si ele si echipagiulu, pe la 3 óre diminétia.

Numele celor doi ofișieri rusi le cunoșceti dejá.

Echipagiulu monitoriului este de creditu ca a scapatu în mare parte, aruncându-se în bárce si în notu, în tempulu cátu a trecut dela gaurirea pâna la cufundarea vasului. X.

Lânga biseric'a st. Paraschive procesiunea biseric'ea, epitropii si fratii dela biseric'a st. Paraschive, precum si preotii din tienutul Cernautiloru in vestminte bisericesci.

Dupa plecarea Inaltu Présântiei Sele procesiunea si preotii se reintorcu in biseric'a st. Paraschive, spre a se desbracă din vestminte bisericesci.

Dela biseric'a st. Paraschive la dealu preste *piati'a principala pe sioséu'a Ardealului* pâna spre biseric'a catedrala studentii diferiteloru scóle, incependu dela cele mai inferióre; totu de o lature a sioselei un'a, iéra de cealalta lature alta scóla, pâna la studentii gimnastici si in fati'a acestoru de cealalta lature cei dela scóla reala superióra.

Partea sioselei de pe *piati'a principala* se rezervá scóleloru de copile.

NB. Spalirulu din sioséu'a Leovului dela gara pâna la *piati'a principala*, afara de procesiunea biseric'ea de lânga biseric'a st. Paraschive, se muta dupa trecerea cortegiului, totu in spaliru pe strad'a resiedintiei pâna la portalulu festivu dinaintea resiedintiei.

Pe siosea *dinaintea bisericeii catedrale* se postéza epitropii si fratii bisericesci ai bisericeii catedrale si ai st. Nicolau.

Societatea veteraniloru militari se postéza mai întâu dinaintea garei din Cernauti si apoi dinaintea bisericeii catedrale.

In *curtea bisericeii catedrale* dela portalu pâna la usi'a bisericeii se voru postá de amendóue lature procesiunile bisericeii catedrale si ale st. Nicolau si voru stá locului pâna ce va plecá Inaltu Présânti'a Sea spre resiedintia.

Intre procesiunile se postéza in spaliru dela portalu pâna la usi'a bisericeii catedrale: personalulu catedralu cu protopapa in frunte, protopresbiterii tienutali, propusii seminariáli, catechetii de pe la scólele mijlocie si poporale, pastorii sufletesci de prin tienuturi. Toti preotii in vestminte bisericesci. La mijlocu intre preotii se voru postá: diaconii si corulu cântaretiloru.

In *luntrulu bisericeii catedrale* voru asteptá reprezentantii corporatiuniloru eventuale pe locuri asemnate.

Lânga *resiedintia* in lăintrulu portalului festivu se postéza corulu cântaretiloru.

Dela portalulu festivu pâna la portile resiedintiei se postéza in spaliru: alumnii seminariáli si calugarii venitii dela manastiri.

Dinaintea resiedintiei voru intempiná pe Inaltu Présânti'a Sea: consistorialii cu totu personalulu consistorialu, igumenii manastiriloru si proistosulu bisericeii metropolitane din Suceav'a, propusii seminariáli, reprezentantii patroniloru de biseric'i, ai nobilimei si ai intelegintiei ortodoxe si corporatiuni eventuale.

Cortegiulu festivu a Inaltu Présântiei Sele se va face in trasuri dela gara pâna la biseric'a catedrale si de aici pâna la resiedintia metropolitana.

Lânga biseric'a st. Paraschive, déca Inaltu Présânti'a Sea se va cobóri din trasura, protopresbiterulu Cernautiloru lu va bineventá, iéra preotii voru intóná: „intru multi ani, stapáne!”

In portalulu *bisericeii catedrale* dupa imbracarea Inaltu Présântiei Sele lu bineventéza protopapa catedralu. Preotii in ordinea loru, diaconii si corulu cântaretiloru intra in biseric'a, si loru li urméza Inaltu Présânti'a Sea cu cei sositi dela gara.

Preotii cei imbracati in vestminte bisericesci trecendu inainte se insira dela mijloculu bisericeii prin usile laturale ale catapitesmei pâna dupa més'a altariului; iéra cei sositi dela gara intra in altariu spre a se imbracă in vestminte bisericesci si a esí prin usile imperatesci cu Inaltu Présânti'a Sea la plinirea docsologiei.

Tóta solemnitatea biseric'ea va urmá dupa specialulu programu ritualu.

Dupa finirea docsologiei intra in altariu prin usile imperatesci: catechetii de pe la scólele poporale si mijlocie si protopresbiterii tienutali. Acesti'a, desbracându-se din vestminte bisericesci, iesu din altariu prin usile laturale, trecu inainte pâna la portalulu catedralei, de unde se urca in trasuri spre a premerge Inaltu Présântiei Sele in cortegiul spre resiedintia.

Din biseric'a lu petrecu pre Inaltu Présânti'a Sea pâna la portalulu catedralei preotii cei imbracati in vestminte bisericesci.

Inaltu Présântiei Sele urméza imediatu reprezentantii mireni, cari au a-lu petrece in cortegiulu festivu spre resiedintia.

Dupa plecarea Inaltu Présântiei Sele se reintorcu in biseric'a catedrala preotii cei imbracati in vestminte bisericesci spre a desbracă acestea.

Dintre acesti preotii, personalulu catedralu si preotii sositi dela tíera iesu din biseric'a si se pornescu in trasuri in urm'a Inaltu Présântiei Sele.

Iéra archimandritii, consiliarii consistorialii, propusii seminariáli, corulu cântaretiloru, precum si toti acei reprezentanti mireni, cari au a intempiná pe Inaltu Présânti'a Sea inaintea resiedintiei, esindu din biseric'a se asiéza in trasurile sele postate pe strad'a Franciscu-Iosefina dinaintea palatului administrativu si pléca prelânga tientesimurile vechi, spre a ajunge mai curendu pe *piati'a dinaintea resiedintiei* pentru intempinarea Inaltu Présântiei Sele.

Lânga *resiedintia*, coborindu-se Inaltu Présânti'a Sea dinaintea portalului festivu, corulu cântaretiloru esecutându imnul festivu i premerge pâna la portile resiedintiei si apoi se postéza in laturea stânga despre partea seminariului.

Iéra reprezentantii, preotii si mireni sositi urmându-i se postéza in grupe pe *piati'a resiedintiei*.

Dinaintea portiloru resiedintiei se intempina Inaltu Présânti'a Sea de reprezentantii a întregii eparchii cu pâne si sare, bineventându-lu unu patronu bisericescu.

Dupa respunsulu Inaltu Présântiei Sele intónéza corulu cântaretiloru: multi ani, si proumédia cantarea imnului festivu.

Doi ceremoniari conducu pe Inaltu Présânti'a Sea in apartamintele resiedintiei.

NB. Sosindu cortegiulu inaintea resiedintiei, *trasur'a* ceremoniariloru si trasur'a cu Inaltu Présânti'a Sea trecu inainté pâna la portalulu festivu. Iéra tóte *celelalte trasuri* se abatu in strad'a lui Ferdinand, dupa ce se voru fi coboritu domnii respectivi.

Cernauti, in Maiu 1877.

Domnului redactoru alu „Telegrafului Romanu“.

Domnule redactoru!

Pentru cá lumea sa se convinga, in ce modu suntemu tratati noi români si fatia de acte puru filantropice, Te rogu, cá dupa ce ai publicatu in Nr. 39 alu „Telegrafului Romanu“ Apelulu filantropicu alu comitetului româniloru din Brasiovu, constituitu pentru ajutorarea ostasiloru români râniti din Romani'a, sa binevoiesci a publicá in celu mai de aprópe Nr. alu stimatului diariu, ce redigeti, si procesulu verbalu, ce vi-lu alaturu aici. Notificu totuodata, ca procesulu verbalu este luat in limb'a germana si numai respunsurile date subsemnatulu le-anu scrisu cu mân'a mea propria in limb'a materna româna.

Brasiovu, 18/30 Maiu 1877.

Diamandi Manole, m. p.

Protocolu

luatu in 29 Maiu 1877 in oficiulu „Primariei“ din Brasiovu.

„In urm'a“ (insarcinárei

mai inalte) „suntu citati si provocati a respunde punctelorü urmatóre de întrebári dupa consciintia si adeveru domnii: Diamandi I. Manole si Nic. Th. Ciurcu, cari in Nr. 39 alu „Tel. Rom.“ de dtó 31 Maiu alu anulü curente figuréza, întâiulu cá presiedinte, alu doilea cá cassariu alu unui comitetu aci formatu, care comitetu a initiatu colecte de bani pentru „soldatii români râniti“.

I. Dupa Nr. 39 alu „Tel. Rom.“ s'a tienutu o adunare de cetatieni in 10 Maiu an. cur. st. v., care a formatu unu comitetu si a initiatu colecte de bani pentru soldatii români râniti.

In mentiunatulü Nr. alu „Telegr. Rom.“ dt'a dle Diamandi I. Manole aparí cá presiedinte si dt'a dle Nic. Th. Ciurcu cá cassariu alu acestui comitetu.

Este adeveratu, ca acésta adunare s'a tienutu?

Si déca dá, — unde si cându? Pentru ce nu a-ti anunctiatu tierenerea acestei adunáril la acestu oficiu?

ad I. Conformu celoru publicate in „Apelulu filantropicu“, in „Tel. Rom.“ Nr. 39 este adeveratu, ca s'a tienutu o consultare in localulu cassinei române, strad'a Scheiloru Nr 145 in diu'a de 22 Maiu st. n. pentru ajutorarea soldatiloru râniti români din Romani'a, in care adunare s'a alesu unu comitetu de 15 membri, ale cároru nume se vedu publicate in „Tel. Rom.“ Nr. 39 si cáru comitetu i s'au datu insarcinárire, cari ér' se vedu publicate in mentiunatulü „Apelulu filantropicu“, apoi comitetulu a alesu pe Diamandi I. Manole de presiedinte si pe Nic. T. Ciurcu de cassariu, in consultarea tienuta s'a luatü protocolu de cele urmate.

Inainte de tóte credeamu, ca scopulu umanu si filantropicu alu acestei consultári ne dispenséza de a face aratare oficiala si inca cu atátu mai multu, fiindu-ca statulu austro-ungaru inca a subscrisu conventiunea dela Genev'a.

Mai incolo amu cetitu si noi prin jurnale si anume in cele din Budapest'a, cumca si in alte locuri s'au infiintiatu comitete (comitetulu studentiloru, comitetulu cetatieniloru din Budapest'a) parte pentru a primí pe óspeti turci, parte pentru a aduná bani pentru rânitii turci si asiá amu cugetatu, ca ne va fi si nóue iertatu a ne consultá si a infiintá unu comitetu pentru a aduná ajutorie in favórea româniloru râniti in resboiu.

Dealtmintrea nu ne este cunoscuta nici o lege, care aru oprí adunári publice si infiintierea de comitete pentru colecte in favorulu rânitiloru.

II. Are comitetulu statute, ce-i servescu de directiva, si déca „dá“, inaintatusau aceste la locurile mai inalte spre întarire?

ad. II. Statute nu avemu, cáci insarcinárire usitate la tóte comitetele filantropice provisoru se publica prin jurnale, ceea ce facuramu si noi.

III. In Nr. 39 alu „Tel. Rom.“ este o lista, dupa care 78 cetatieni de „nationalitate româna“ au conferitu sum'a de 7540 franci in favorulu rânitiloru soldati români.

Colectatusau acésta suma prin comitetulu d-vóstre si déca „dá“, ce s'a facutu cu paralele?

ad III. Din sum'a de 7540 franci s'a incassatu pâna in diu'a de 13/25 Maiu sum'a de 7125 franci, pe cari in aceea di i-amu tramisu intrunu grupu Nr. 1 prin post'a locala la adres'a presiedintelü societátiei române „Crucea rosia“ in Bucuresci, principele Dimitriu Gr. Ghic'a.

Dupa incheierea protocolului se face cunoscutu lü Diamandi I. Manole si Nic. Th. Ciurcu, ca in urma-rea (insarcinárei mai inalte) „comitetulu este disolvatu si activitatea si actiunea acestui'a cá atare, in acésta cauza — oprita. Se face cunoscutu inse, ca persónelorü singu-

ratice stá in libera voia de a initiá colecte pentru soldatii români râniti, ca acesti'a suntü obligati a aratá acésta autoritátiei respective, a aclude list'a de colecte in originalu si a se legitimá totu-déun'a, ca paralele s'au predatu loculu de destinatiune.

Totdeodata se notédia, ca domnii au aratatu list'a originale despre sum'a de ajutoriu pâna acum semnata; precum si originalulu recipisei sunatória despre sum'a declarata in valóre de 3700 florini v. a. cu dat'a 25 Maiu a. c., espedati la adres'a Dimitriu Gr. Ghic'a in Bucuresci si ca despre ambele aceste documente s'a luatü copia la oficiolatulü acést'a.

Diamandi I. Manole.

Nicol. Th. Ciurcu.

Cu aceste incheiatu si finitu.

I. Gött, primariu.

I. Litsken, capitanu alu orasiului.

A. Szabó, notariu cá grafieriu

Asiá dara, fiindca comitetulu instituitu pentru ajutorarea soldatiloru români râniti in resbelu s'a desfiintiatu, subscrisulü, pentru cá scopulu umanu sa nu sufere, me dechiaru gat'a cá persóna privata si-mi tienu de sânt'a datoría, si romanésca si crestinesca, de a primí si de aci inainte ofrande marinimóse pentru scopulu numitu, spre a le inaintá societátiei române „Crucea rosia“ la adres'a presiedintelü ei principe Dimitriu Gr. Ghic'a in Bucuresci si care ofrande le voiu aduce la cunoscintia publica prin diuarie.

Diamandi I. Manole m. p.

Not'a dlui M. Cogalniceanu ministru, alu afaceriloru streine, adresata dloru agentii diplomatice si consuli generali ai puteriloru streine, la 13 (25) Maiu, 1877.

(Traductiune).

Dle agente! Proclamatiunea serdarului Ekrem, basata pe instructiunea sublimei Porti din 17 (29) Aprile din urma, si despre care s'a facutu mentiune in not'a circulara ce amu avutu onóre a ve adresá la 16 (28) Maiu curinte, a fostu urmata de mesuri atátu de putienu prevedietóre încátu este de temutu ca Dunarea nu va puté servi, pentru multu tempu dupa pace, comericiulu internationalu.

In adeveru, resulta din informatiunile demne de credintia primite la departamentulu meu ca autoritátile otomane presara in albi'a Dunarei numerose torpile, fára a luá cea mai mica dispositiune pentru a determiná si recunósce mai târdiu loculu unde ele sa gasescu. Aceste torpile se afla aruncate dupa intemplantu, si nu suntü asiediate intrunu modu metodicu. Lips'a, din partea autoritátiloru otomane, a precautiuniloru usitate in asemenea casuri va avé de efectü a pune in imposibilitate chiaru pe aceste autoritáti de a regási si a ridicá torpilele lorü, in diu'a cându cerintiele resbelului voru incetá de a impedeá navigatiunea Dunarei, si cându percusulu fluvialu va trebuí sa reia, pentru comericiu, tóta siguranti'a sea.

Ve-ti bine-voí a convení, dle... ca este de unu mare interesu cá comericiulu internationalu atinsu atátu de tare de cátra evenimentele actuale si de tristele necesitáti ce fatalmente trage dupa sine resbelulu, sa nu mai aiba inca a suferi dupa incetarea ostilitátiloru din caus'a unei suspensatiuni fortiate. Acésta suspensiune s'aru produce si s'aru prelungi indefinitu, in pagub'a tuturorü, déca guvernulu otomanu va urmá a nu luá precautiunile de rigóre.

In consecintia, si pe bas'a consideratiuniloru mai susu espuse, amu onórea a ve rugá domnule... sa binevoiti a interpune bunele d-vóstra oficie pre lânga cabinetulu... pentru a obtiené cá sublim'a Pórta sa fia interesata a dá de urgentia autoritátiloru

sele ordinu formale cá punerea torpileloru in albi'a Dunarei, sa fia incongiurata de tóte precautiunile cerute de prevederea cea mai elementara.

Nu a-si puté terminá presint'a nota fára a adaogi ca autoritátile militare ruse nu asiédia torpilele loru decátu dupa ce au determinatu cu cea mai minutiósa esactitate puncturile cari voru permite, la unu momentu datu, de a le recunósce si de a le retrage.

Bine-voiti a primí, dle aginte asiguraréa inaltei mele consideratiuni.

Semnatu, *Cogalniceanu.*

„Monitorulu“ Romaniei comunica urmatórele:

Sambata, 14 ale curentei, Inaltimea Sea Domnitoriulu a plecatu la órele 8 de diminétia, cu trenulu ordináru la Craiov'a. Mari'a Sea érá inositu de d. generalu Cernatu ministru de resbelu, de d. colonelu Slaniceanu, siefulu statulu maioru generalu, de dd. coloneli Gaillard, atasiatu militaru prelंगा ambasada Franciei la St. Petersburg si care inosiesce cuartirulu generalu alu armatei rusesci, si Dochtourov, din statulu maioru alu A. S. I. Marele Duce Nicolae, atasiatu prelंगा persón'a M. S. Domnitoriulu, de d. maresialu alu curtiei domnesce, de d. colonelu Greceanu, adjutantu alu Mariei Sele, si de d. maioru Lahovari, din statulu maioru generalu.

Pe totu parcursulu trenului, in care se aflá Domnitoriulu, mai alesu, la Ghergani, Titu, Gaesci, garele erau frumosu decórate, autoritátile locale si unu numerosu publicu venise spre a salutá trecerea Mariei Sele.

La Pitesci, Mari'a Sea a fostu intempnatu la gara de prefectulu judetiului, primariulu orasiului, care a uratu buna venire Mariei Sele, si o mare multime de poporu, care in sunetulu musiceloru, aclamá sosirea suveranului tierci. Domnitoriulu, impreuna cu suit'a Sea, luá aci dejunulu care érá pregatitu in gara, si porni spre Slatin'a.

Calatori'a dela Pitesci la Slatin'a se urmá destulu de incetu, din caus'a unui derangiamentu care se intemplase pe linia in urm'a multeloru ploii ce cadusera in dilele din urma.

Ajungendu la Slatin'a, I. S. Domnitoriulu fu intempnatu la gara de autoritátile judetiane si comunale, de d. generalu de divisiune Krüdner, comandantulu corpului alu 9 lea rusescu, de generalii de divisiune si de brigade ale acestui corpu, precum si de unu numerosu publicu, in sunetulu musiceloru militare rusesci. Dupa câte-va momente de oprire aci, Domnitoriulu 'si urmá drumulu spre Craiov'a, strabatându pe josu loculu unde s'a intemplat nenorocitulu accidentu dela podulu Oltisorului, si unde se aflá directorulu generalu alu cáiloru ferate române, d. Guilloux, impreuna cu personalulu technicu, spre a luá mesuri urgente pentru restabilirea comunicatiunei. Dincolo de podulu care fusese distrusu de ape, Mari'a Sea se urcá in altu trenu care adastá, si inositu de d. generalu Haralambie, de d. Doljiu, de d. Anastase Stolojeanu, vicepresiedinte alu camerei, care impreuna cu alte notabilitáti, venise spre a intempiná pe Domnitoriulu, porni spre Craiov'a, unde ajunse pe la órele 11 sér'a.

Vechi'a capitala a Olteniei facú Mariei Sele o stral.cita si entusiasta primire. La gara se aflá tóte autoritátile civile si militare ale judetiului, si unu numerosu publicu compusu din persónele cele mai notabile si distinsé ale orasiului si districtului.

D. primariu alu orasiului adresá Mariei Sele urmatoriulu cuventu:

Prea Inaltime Dómne! Cetatienii craioveni, fericiti de ocasiunea ce le presenta venirea Mariei Vóstre in mijloculu loru, se grabescu prin organulu meu, a depune la picórele Mariei Vóstre, totu devotamentulu ce ve pastréza.

Cetatea Craiovei, acestu cuibu alu vitejiei si patriotismului, Ve asigura prin mine, Mari'a Ta, ca puteti comptá in momente critice pe spriginulu ei, si ca este gat'a a Ve urmá pe calea mariei si independintei pe care ne conducú.

Provedint'a a fostu rezervatu cá, sub gloriós'a domnia a Mariei Tale, sa se indeplinesca celu mai maretiu faptu alu istoriei nóstre nationale, celu mai scumpu visu alu romániloru, independint'a Romaniei. Ddieu sa-Ti ajute, Mari'a Ta, in acésta mare si frumósa intreprindere. Sa traiesci ani multi si fericiti impreuna cu M. S. Dómne! Sa traiesca Romania independenta!

Inaltimea Sea róga pe d. primariu a arretá tutororu orasieniloru recunoscint'a Sea pentru frumós'a primire ce intempina in Craiov'a, leaganulu mariloru domni románi si de unde de atátea ori a pornitu aventulu nationalu. Mari'a Sea a adaugtu ca este fericitu de a veni in aceste solemne momente in centrulu Olteniei, care nu s'a datu inapoi de ori-ce sacrificii si care a primitu asiá de fratiesce arma'ta romána ce merge a-si face cu vitejia datori'a cátra tíera.

Apoi Domnitoriulu, suindu se in trasura, intrá in orasiu in mijloculu aclamatiuniloru repetite si calduróse, si incungiuratu de multime. Totu orasiulu, fia-care casa, dela cele mai mari si mai frumóse pâna la cele mai mici si modeste, erau iluminate. Strad'a principala si tergulu comercialu mai cu séma se deosebeau prin iluminarea si decorarea loru, prin entusiasmulu cu care salutara trecerea Inaltimei Sele, care se dirigia spre cuartirulu ce-i érá pregatitu in spatiós'a si lucós'a locuintia a dlui Glugoveanu. Aci, Domnitoriulu, intempinatu la intrare de stapán'a casei cu unu frumosu buchetu de flori, primí inaltele autoritáti administrative, judecatóresce si militare. Dupa acést'a Domnitoriulu cu suit'a se asiédia la mésa si luá prándiulu care 'i érá pregatitu.

A dóu'a di, Dumineca 15 Maiu I. S. Domnitoriulu merse întâiu, la ór'a 8 diminétia, la biseric'a Madon'a Dudu, unde fú intempinatu de P. S. S. Atanasie, episcopulu de Râmnicu, incungiuratu de totu clerulu eparchialu. P. S. S. adresá Mariei Sele urmatórea alocutiune:

Altetia! Clerulu, cá si totu poporulu românú, a tresaritu de bucuria si a fostu plinu de o viua si profunda multiamire, cându corpurile legiuitóre au pronunsiatu acelu maretiu si patrioticu votu, prin care s'a declaratú independint'a tierci nóstre.

Acestu mare actu érá rezervatu de providentia cá sa se efectueze in dilele si sub auspiciile Mariei Vóstre.

Clerulu si poporulu au intielesu acést'a, si Ve pastréza eterna recunoscintia.

Numele Mariei Vóstre va avea o pagina nestérsa in istori'a tierci.

Altetia! Sunteți in cale a merge in mijloculu taberei nationale, pentru a Ve pune in fruntea vitejiloru ostasi románi, si impreuna cu deusii a luptá pentru drepturile tierci nóstre; Ddieu sa Ve proteaga si sa Ve inarmeze bratiulu cu putere de susu, pentru a luptá cu succesu contra inimiculu.

Fiti siguri Altetia, ca clerulu si poporulu românú Ve iubescé; si nu se va dá inapoi dela ori-ce sacrificii, fia acelea cátu de grele.

Inainte dar', mergeti pe calea cea mare nationala; românii Ve voru urmá si Ddieu Ve va protege.

Sa traiesca Romania independenta!

Sa traiesca Mari'a Sea Dómne!

Inaltimea Sea sarutá sânt'a cruce si evangeli'a, se inchiná la icóne, si apoi precedatu de d. ministru de resbelu, de d. generalu Haralambie, si de suit'a cu care venise din Bucuresci, porni la Calafatu.

Acésta caletoria, in totu parcursulu ei, a fostu o lunga si nesfarsita ovatiune. Prin tóte satele si comunele pe unde trecea Mari'a Sea, se ardicasera arcuri de verdétia; populatiunile de acolo si dela mari distantie de prin pregiuru alergasera, in haine de serbatóre, spre a salutá in trecere pe Inaltimea Sea; sateni, batráni si flacái, venisera calári, purtându stéguri, si incungiurau trecerea Domnitoriului.

La 1 dupa amédi, Mari'a Sea ajunse la Galicea mare, unde luá dejunulu. Pe tempulu acést'a se intinse o mare hora in fati'a umbrariului sub care dejuná M. S. Domnitoriulu, si din dantiurile animate, din vesel'i'a loru si din urárele entusiaste pentru armata ale sateniloru, se vedea fericirea loru de a vedea pe Domnitoriulu in mijloculu loru, precum si pa-

trioticéle sentimente cari animau in aceste solemne momente voiós'a populatiune a Olteniei.

Mari'a Sea porni, dupa acea spre Golentiu, unde se opri putienu spre a inspectá trupele cantonate acolo precum si a observá positiunea despre Dunare; de acolo se indreptá spre Calafatu, unde ajunse la órele 5 dupa amédi.

D. generalu de brigada Lupu, comandantulu corpului I de armata, d. colonelu Cernachezu, comandantulu divisiunei I, impreuna cu totu statulu maioru alu corpului si alu divisiunei, intempiná pe Mari'a Sea la intrarea in orasiu. Domnitoriulu merse indata de inspectá tóte bateriele si remase multiamitu atátu de dispositiunea loru, cátu si de tienut'a armamentulu si a trupeloru de servitiu dintr'ensele. Mari'a Sea visitá cu de ameruntulu bateriele „Elisabet'a si Mircea“, armate de curendu cu tunuri mari de asediú si servite de soldatii flotei, sub comand'a maiorului Dimitrescu.

De acolo, Inaltimea Sea incalecá si merse de visitá trupele din tabara, cari primira pe Domnitoriulu cu urári entusiaste. Mari'a Sea arretá deplin'a Sea satisfactiune comandantiloru pentru bun'a tienuta si aspectulu martialu si voiosu alu trupeloru, precum si de bun'a ingrigire si indestularea in care le gasi cu tóte obiectele de hrana si de aprovizionare.

De aci Inaltimea Sea se întórse la bateri'a Nr. 1 Carolu, de unde observá cátu-va tempu positiunile inimice, forturile si castelulu din Vidinu: apoi, spre a face incercarea tirului nouiloru tunuri de asediú, a regulá distanti'a si bata'i'a loru, precum si a probá efectulu focului loru, M. S. Domnitoriulu ordoná la órele 7 si jum. de a se dá semnalulu de a se incepe foculu pe tóta lini'a.

Bateri'a Carolu I, in care se aflá Mari'a Sea cu tóta suit'a si statulu maioru alu corpului, trase prim'a lovitura de tunu, alu cáruu obusu eclatá in Vidinu, de unde se ridicá indata o colóna de fumu, care inse nu durá multu. La alu doilea focu alu nostru, tóte bateriele turcesci incepura a respunde, si canoanad'a se incinse cu vigóre de amendóue pártile. Primulu obusu turcescu trecú preste bateri'a Carolu, la o mica distantia de loculu unde se aflá Mari'a Sea Domnitoriulu si isbucni in spatele bateriei; dar' sparturile sele, din fericire, se perdura fára a atinge pe nimeni. Unu ur'a entusiastu salutá atunci pe Domnitoriulu; acestu ur'a gasi unu puternicu echo in tóte bateriele si se intinse pâna la trupele din tabara; musiceló intonara imnulu nationalu. Tirulu baterieloru nóstre érá fórté exactu, tienut'a oficieriloru si a servantiloru dela tunuri liniscita si corecta; eficacitatea tragerei nóstre se putea fórté bine apretia prin isbucnirea obuseloru cari tóte eclatau in cetate si in forturile turcesci.

Dar' si tirulu turcescu era de asta.data bine dirigeatu, mare parte din obusurile inimice au eclatatu in apropiare de bateriele nóstre si in orasiu; câte-va au isbucnitú, in curs'a lor, in acru si câte-va au caditu in Dunare fára a ajunge pâna la noi. Cinci obuse au caditu in bateri'a „Carolú“, unde se aflá Domnitoriulu; din aceste cinci, trei au eclatatu, unulu in parapetulu interioru, si artileristulu care érá mai apropiatu a fostu doboritu de contralovitura la pamentu, fára inse a primí nici o ranire. Alte obuse si bómbe, intre cari de calibru mare Armstrong, au caditu si eclatatu asemenea in bateri'a Mircea si celelalte baterii; dar', cu tóta viciunea focului si precisiunea tirului inimicu, trupele române n'au avutu nici o perdere de inregistratu, ci numai câte-va stricaciuni produse la parapete si la intariri. Dovéda despre caldur'a cu care s'a urmatu foculu de ambele párti, este ca, in scurtulu intervalu de o jumetate óra cátu a duratu, s'a trasu din bateriele turcesci 35 de lovituri, iér' din partea nóstra 23. Foculu nostru a fostu mai putienu repede, din ordinulu M. S. Domnitoriului, care prescriesé cá, in urm'a fia-cárei lovituri ce pornea din bateriele nóstre, oficierii sa aprecieze bine si liniscitu efectulu proiectileloru lantiate, sa rectifice tirulu, mai alesu in privint'a tunuriloru celoru mari, a cároru minutiósa experimentare se facea cu acésta ocasiune. Focurile trase din bateriele nóstre se repartiescu astfelu: 6 lovituri din bateri'a Carolu, calibrulu 9; 10 din ba-

teri'a Elisabet'a, calibrulu 15 centimetri; 7 din bateri'a Mircea, calibru 15 centimetri.

M. S. Domnitoriulu, constatându ca rezultatulu produsu de tirulu tunuriloru mari este deplinu satisfactoriu, a datu ordinulu, la órele 8, a incetá foculu, si indata ce din partea nóstra nu s'a mai trasu, forturile din Vidinu au tacutu.

Apoi Inaltimea Sea, esprimându-si multiamirile Sele pentru tienut'a si purtarea trupeloru in tempulu acestei lopte de artileria, a pornitu la órele 8 si jum. la Poian'a, la 8 si trei patr. de óra departare de Calafatu. Aci M. S. Domnitoriulu a fostu intempinatu de directorulu acestei proprietáti care apartiene dlui Baici, oferindu-i ospitalitate in spatiós'a sea casa de acolo, incungiurata de unu frumosu parcu. M. S. Domnitoriulu a pránditu cu suit'a in Poian'a, si a petrecutu aci nóptea.

Telegramu.

(servitiu particularu alu „Tel Rom.“)

Iassi 7 Iuniu. Eri sér'a la 10 óre a trecutú tiarulu rusescu prin Iasi. Orasiulu splendidu iluminatu, gar'a semaná unui bri-liantu imposantu.

Varietáti.

* Batal. 1. de rezervisti s'au intorsu ieri la 7 óre dela Resinari si s'au dimisú a casa.

* Románii din Bucovin'a facu in tóte bisericile din tíera rugaciuni pentru invingerea armeloru române contra seculariului inimicu alu crestiniloru; iér' par. metropolitu românú gr. cath. din Blasiu ordinéza a se face rugaciuni in tóte bisericile din eparchi'a sea pentru Pap'a, care bine-cu-venta armele turciloru.

* Cetimu in jurnale: ca Pap'a din Rom'a a dispusu a se face rugaciuni in tóte bisericile pentru invingerea turciloru asup'a crestiniloru ortodocsi (sismaticiloru dupa cum le dice Pap'a).

* Trup'a dlui Buriencescu s'a produsu luni si marti sér'a in salonulu gradinei Herrmann. Esecutarea pieseloru a fostu, dupa impregiurári, indestulitóre. In deosebi a placutu publiculu joculu „Romanulu“ esecutatu de Dn'a Buriencescu si „soldatulu romanu“ de Dnu Buriencescu. Adi de séra va fi o productiune de beneficiu.

* Multiamita publica. Societatea „Petru Maioru“ a junimei române studióse la universitatea din Budapest'a, aduce pre lंगा adevieria primirei oferteloru generóse de mai in josu totu-odata si adenc'a sea multiamita:

a) *Ilustrei familii Mocionesci*, defigendu generosu din partea a patru membrii a ei câte *patrudieci* fl. v. a. cá ajutoriu anualu;

b) *Institutulu* de creditu si economii „Albin'a“ din Sibiiu, binevoindu a votá in favorulu societátiiei „P. M.“ o suma de 50 fl. — *cinci-dieci* fl. v. a.;

c) *Escel. Sele D. I. Vancea de Butessa Archieppului gr. cath. din Blasiu*, intindiendu-ne mâna de ajutoriu cu *dóue-dieci* fl. v. a. si

d) nu mai putienu si *II. Sele Parintelui I. Popasu, episcopului gr. or. din Caransebesiu*, asemenea ajutându-ne societatea cu *dóue-dieci* fl. v. a.

Deci acestoru generosi si ilustrii Mecenati ai sei Societatea „P. M.“ se grabesce a le esprime respectuosu inca odata multiamit'a si recunoscint'a sea cea mai viu simtita.

Budapest'a, 4/16 Maiu 1877.

Iosifu Vulcanu,

G. Ocasiu,

presiedinte.

secret.

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Maiu (6 Iuniu) 1877.

Metalicele 5%	60 65
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	65 85
Imprumut. de statu din 1860	110 —
Argintu	110 70
Galbinu	5 98
Napoleonu d'auru (poli)	10 01
Valut'a nóua imperialé germána	61 45